

Enligt sändlista

Bildande av naturreservat Mallgårds haid, Alskog socken, Gotlands kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det på bifogade karta, bilaga 2, avgränsade området som naturreservat med de föreskrifter som anges nedan. Reservatets gränser utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara **Mallgårds haid**.

Uppgifter om naturreservatet

<i>Namn</i>	Mallgårds haid
<i>Län & kommun</i>	Gotland
<i>Socken</i>	Alskog
<i>Natura 2000-område</i>	SE0340143
<i>Läge</i>	Ca 4 km NNV Alskogs kyrka (se översiktskartan, bilaga 1).
<i>Kartblad</i>	Ekonomiska kartbladen 069 23 (06J 2d) Sigsarve och 069 33 (06J 3d) Vellinge
<i>Gräns</i>	Mitten av den heldragna gula linjen på bifogad karta, bilaga 2.
<i>Areal</i>	Ca 168 ha
<i>Berörda fastigheter och markägare</i>	Alskog Guffride 1:22 – Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm Alskog Mallgårds 1:15 – Bengt och Britt-Louise Hansson, Mallgårds, Alskog, 620 16 Ljugarn

3.11.2003

Dnr 511-3653-00

Alskog Sigsarve 1:5 – Naturvårdsverket, 106 48
Stockholm

Alskog Stenstugu 2:1 – Naturvårdsverket, 106 48
Stockholm

Förvaltare

Länsstyrelsen i Gotlands län

Syftet med reservatet

är att

- bevara en av landets rikaste förekomster av alvarstånds, *Senecio jacobaea* ssp. *gotlandicus*,
- skapa förutsättningar för en rik biologisk mångfald i den hållmarksskog som ingår i reservatet genom att låta skogen få utvecklas fritt.

Skäl för beslutet

Området hyser en av landets rikaste förekomster av växten alvarstånds (se faktaruta nedan).

Alvarstånds *Senecio jacobaea* ssp. *gotlandicus*

Alvarstånds är en flerårig ört med över halvmeterhöga, upprätta blomstjälkar. Den liknar mycket stånds *S. jacobaea* ssp. *jacobaea* men skiljer sig från denna främst genom att ha nästa hela blad med bara något enstaka par flikar vid basen. (Stånds har mångflikiga blad.) Blomkorgarna är ett par centimeter breda och sitter ungefär i jämnhöjd på styvt upprätta grenar. Blommorna är gula.

Alvarstånds växer endast på Öland och Gotland och där främst på uppspruckna hållmarker eller i öppna, enbuskrika hållmarkstallskogar, inte sällan längs vägar och körspår.

På Gotland har alvarstånds påträffats i ett tiotal socknar på öns mellersta del med de rikaste förekomsterna i Hejde, Etelhem, Buttle, Ardre och Alskog socknar. Vid en inventering som företogs sommaren 2000 påträffades drygt 2 300 blommande exemplar. Av dessa fanns 840 ex. i Alskog socken och 480 ex. inom det nu aktuella reservatsområdet.

Alvarstånds är rödlistad (kategori NT, missgynnad) och är även listad i annex 2 i EU:s s k art- och habitatdirektiv, vilket innebär att Sverige är skyldigt att utse ett tillräckligt antal skyddsområden för att säkra en gynnsam bevarandestatus för alvarstånds.

Föreskrifter för reservatet

Med stöd av 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen följande:

Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

- uppföra byggnad eller anläggning,
- anlägga väg eller stig,
- dra fram mark- eller luftledning,
- gräva, schakta, fylla ut, borra, spränga eller på annat sätt skada mark,
- avverka levande eller dött träd,
- anordna upplag,
- tillföra växtnäringssämne eller använda kemiskt bekämpningsmedel.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter får naturvårdsförvaltaren vidta de skötselåtgärder som anges i bifogade skötselplan (bilaga 3).

Med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken förpliktas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet inom naturreservatet att tåla att

- reservatsgränsen markeras,
- skyltar med information om reservatet sätts upp.

Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om allmänhetens rätt att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom området

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att

- föra motordrivet fordon utom på den väg som markerats med heldragen röd linje på bifogade karta. bilaga 2,
- bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd,
- avsiktligt döda, skada eller samla in djur,
- göra upp öppen eld.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel som skall genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan (bilaga 3).

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 3).

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har under oktober 2000 utarbetat ett förslag till bildande av ett naturreservat med huvudsakligt syfte att skydda ett område med rik förekomst av alvarständer. Förslaget sändes ut på remiss i början av november 2000. Naturvårdsverket har därefter köpt in tre av de berörda skiftena, medan avtal om inträngsersättning träffats med en markägare.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet (se bilaga 4).

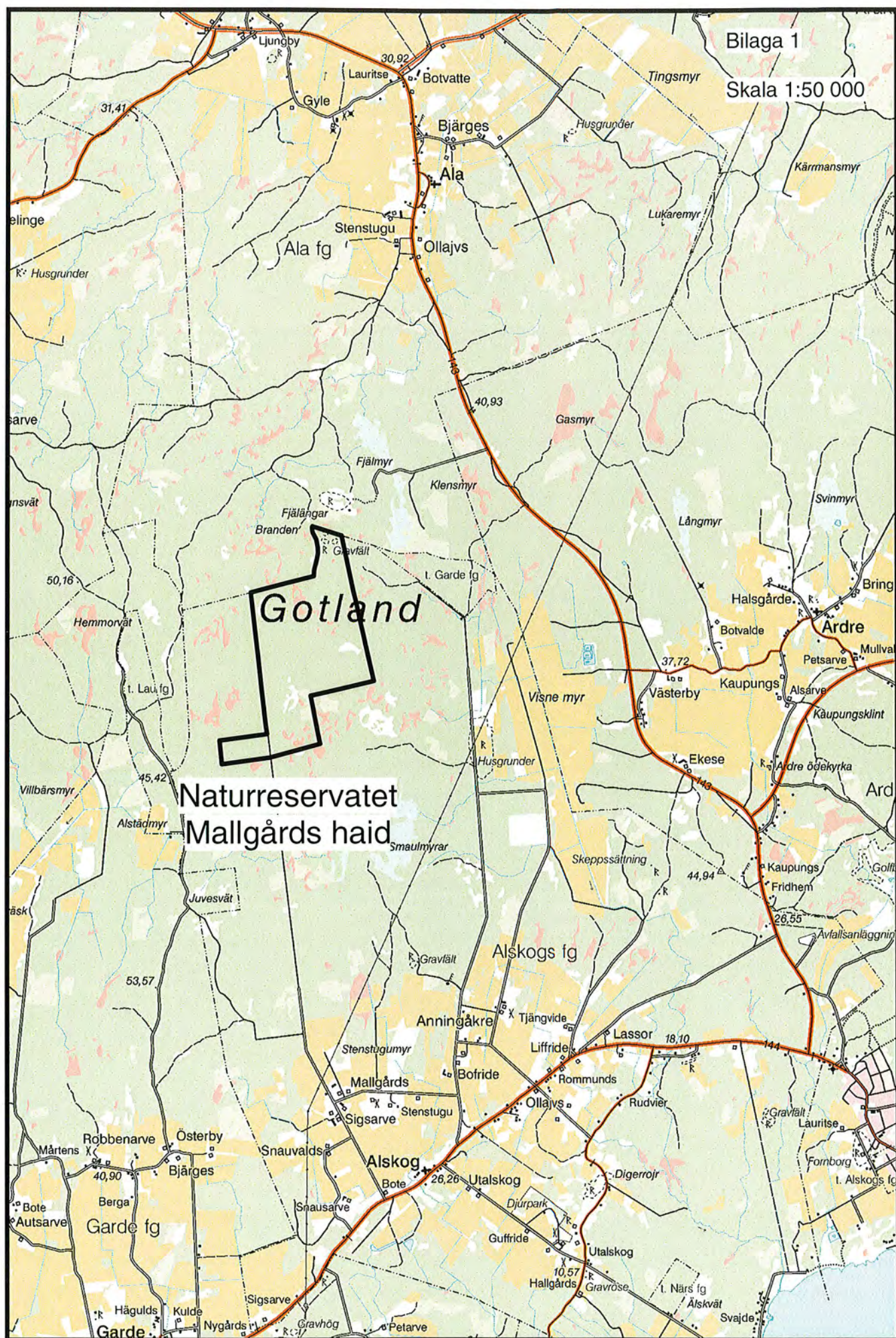
Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lillemor Arvidsson. I den slutliga handläggningen har medverkat länsrådet Anders Granat, byrådirektören Stellan Hedgren och naturvårdsdirektören Karin Gottlander, föredragande.

Lillemor Arvidsson

Karin Gottlander

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta visande reservatets avgränsning
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

GUFFRIDE 1:22

MALLGÅRDS 1:15

STENSTUGU 2:1

SIGSARVE 1:5

MALLGÅRDS 1:15

SIGSARVE 1:11

0 500 m

Skötselplan för naturreseptatet Mallgårds haid

Beskrivning av området

Landarealens fördelning på naturtyper

BARRSKOG : 167 hektar

HÄLLMARK: 5 hektar

VÅTMARK: 14 hektar

Reservatsområdet ligger på en höjd av 45-50 meter över havet och sluttar svagt mot öster. Delar av området är förhållandevis kuperat. Berggrunden består av lagrad kalksten som inom stora delar av området bildar kala, delvis uppspruckna hållmarker eller bara täcks av ett mycket tunt jordtäckte.

Skogen inom området består till stor del av gles och lågvuxen hållmarkstallskog. Där berggrunden täcks av litet tjockare jordtäckte, som i reservatets mer låglänta delar, är skogen mer välvuxen och här förekommer även inslag av gran, björk och ask.

Vegetationen på områdes hållmarker domineras av olika arter renlavar samt typiska alvarväxter som grusslok, alvargräslök, axveronika, backtimjan, gulmåra, liten sandlilja, getrams, praktbrunört, brudbröd, blodnäva, bergsskrabba och tulkört.

I de tätare skogspartierna domineras vegetationen främst av lundskafing och ljung.

De rikaste förekomsterna av alvarstånds finns i reservatets västra del.

Inom området förekommer en del mindre våtmarker, av vilka de flesta har karaktären av vätar.

Någon inventering av djurlivet har ej företagits, men till de fåglar som förekommer inom området hör bl a orre, nattskär och trädlärka.

3.11.2003

Dnr 511-3653-00

Markanvändning

Under 1980- och 1990-talet har flera avverkningar skett inom de centrala delarna av området. Hyggerna är numera i de flesta fall planterade (i något fall med ganska dåligt resultat) och bevuxna med ung tallskog. Tidigare har plockhuggning skett inom området.

Inga byggnader finns i området.

Tillgänglighet

Reservatet nås via en grusväg som utgår från länsväg 144, ca 500 m väster om Alskog kyrka.

Anordningar för besökare och information

För närvarande finns inga anordningar.

Riktlinjer för den framtida skötseln av reservatet

Naturvårdsförvaltning

Länsstyrelsen i Gotlands län skall svara för naturvårdsförvaltningen av reservatet.

Markering av reservatets gräns

Reservatsgränsen skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (Naturvårdsverkets handbok "Att skylta skyddad natur", s 88-101).

Skötsel av mark och vatten

All skog skall lämnas för fri utveckling och ingen avverkning av levande eller döda träd får förekomma.

Tillgänglighet

Det är ej aktuellt att öka tillgängligheten till området.

Anordningar för besökare

Information

Besökaren skall få information om reservatets naturvärden och gällande bestämmelser för allmänheten på informationstavlor i anslutning till den väg som löper längs reservatets västgräns. Armerad plastskylt i storlek A1 med information om reservatet och om växten alvarstånds framställs av Länsstyrelsen.

Tillsyn

Länsstyrelsens ambulerande tillsynsman svarar för tillsynen av reservatet.

Samtliga angivna åtgärder skall bekostas av staten genom Naturvårdsverkets anslag "Åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden".

Dokumentation

SKÖTSELPLAN

Bilaga 3
4 (5)

3.11.2003

Dnr 511-3653-00

Inom ett antal fasta provytor bör antalet blommande exemplar av gotlandsstånds räknas årligen.

3.11.2003

Dnr 511-3653-00

Källor

- Cederberg, B. & Löfroth, M. (red.) 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. – ArtDatabanken.
- Ekstam, U., Jacobson, R., Mattson, M. & Porsne, T. 1984. Ölands och Gotlands växtvärld. – Natur och Kultur.
- Gärdenfors, U. (red.) 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. – ArtDatabanken.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 2000. Områden av riksintresse för naturvård i Gotlands län enligt 3 kap 6 § miljöbalken.
- Munthe, H., Hede, J. E. & Lundqvist, G. 1929. Beskrivning till kartbladet Katthammarsvik. – SGU Ser. Aa, N:o 170.
- Petersson, J. 2000. Alvarstånds, *Senecio jacobaea* ssp. *gotlandicus*, på Gotland. – Rindi 20: 84-92.